

rettede mod Udvalget, netop af denne Grund ere mindre beføiede med Hensyn til Andragendet under Nr. 4 fra Beboere af Herning, og det under Nr. 11 fra Bager Hærtel har Udvalget jo nemlig ikke indstillet, at de skulle henvises umiddelbart til Ministeren, men det har indstillet, at det første skulde henvises til Ministerens „Overveielse“ og det andet til Ministerens „Undersøgelse“. Heri ligger der ganske vist ingen ubetinget anbefaling fra Udvalgets Side af, hvad der er Gjenstand for disse Andragender. Jeg for mit Vedkommende ser mig heller ikke i Stand til ubetinget at give dem min anbefaling. Hvad det første angaar, som jo for har været Gjenstand for Forhandling, da omfatter jeg vel ikke denne Sag med den Barne som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og ser den ikke ganske i samme Lys som han, men paa den anden Side er jeg meget langt fra at betragte den paa samme Maade som det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (Wagger), der ogsaa er Medlem af Udvalget, og som talte paa Udvalgets Mindretals Vegne. Det sidstnævnte ærede Medlem bemærkede herom, at et Udvalg som dette, der er nedsat angaaende visse bestemte Andragender, ikke kan have den Opgave at bringe Spørgsmaal af et saadant Omfang under Behandling. Dette kan jeg ikke indrømme. Det er ikke et Spørgsmaal af stort Omfang i og for sig. Dersom der var Tale om en Indstilling, som omfattede hele den kirkelige Lovgivning, eller om et Andragende, der omfattede hele Skattelovgivningen eller en saa væsentlig Del deraf som alle Toldfager, vilde jeg sige, at derom kan Udvalget ikke gjøre Indstilling; thi saadanne Sager kunne ikke behandles i et saa specielt Udvalg. Men dette angaar to specielle Punkter, og vil man ikke formene Landets Borgere at henvende sig til Rigsdagen med Spørgsmaal, der ikke vedkomme dem aldeles personlig, men angaa almindelige Forhold, saa maa det siges, at de to Punkter, hvorom der her er Tale, ere specielle nok til at kunne behandles paa den Maade, hvorpaa dette Udvalg pleier at behandle Sagerne. Naar det nu er bemærket, at Rigsdagen er konfessionsløs, og at Udvalget af den Grund ikke skulde kunne tage disse Andragender under Behandling eller gjøre Indstilling om dem, saa skal jeg sige, at jeg ingenlunde ser Rigsdagens Konfessionsløshed i det Lys, hvori det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) og det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagb) syntes at ville se den. Jeg gaar ikke saa vidt som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Lang), at jeg vil sige, at Rigsdagen er den eneste Myndighed, der har Ret til lovgive i alle mulige kirkelige Anliggender, jeg undtager ubetydelig alle Spørgsmaal om kirkelige Dogmer, om Ritualer og desl., men naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te

Valgkreds (Wille) vilde henvise disse Spørgsmaal til Dogmer og rituelle Spørgsmaal, saa tror jeg ikke, han ret vel forstaar, hvad Dogmer og rituelle Spørgsmaal er. Intet af de to Spørgsmaal, som der her er Tale om, høre derunder. Hvad det første Punkt, der er Tale om, angaar, nemlig Ophævelsen af Konfirmationsvængen og den herhen hørende Forberedelsestavang som Betingelsen for at delagtiggøres i Nadverrens Sakrament, da er jeg ligesom det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) i Tvivl om, hvor vidt det maa betragtes som et Lovgivningsanliggende eller som et administrativt Anliggende. For saa vidt det er et Lovgivningsanliggende, hører det ubetinget under Rigsdagen. For saa vidt det er et administrativt Anliggende, ligger det lige saa nær for Rigsdagen under denne Form at gjøre en Indstilling til Ministerens Overveielse deraf, som det ligger for Borgerne i Landet at henvende sig derom til Rigsdagen. Men det kan dog under ingen Omstændigheder siges, som den ærede Kultusminister gjorde gjæltende, at han ikke kan faae noget Svar af Folketirken, fordi denne mangler et Organ. Folketirkens Organer ere vel noget ufuldstændige og ikke saa fuldstændige, som Grundloven har forudsat, at de burde være, idet den har bebudet en Kirkens Forfatning — jeg skal isørigt ikke komme dybere ind paa dette Spørgsmaal. Men Folketirken har for det første et Organ i den meget ærede Minister selv, og for det Andet har den sine gamle Organer, nemlig Biskopperne og Landemoderne, til hvem man henvender sig i den Slags Spørgsmaal. Det andet Punkt i Andragendet, at borgerligt Ægtefælskab skal tillades og stilles lige med det kirkelige inden for Folketirken, kan jeg ikke betragte som noget særligt folkekirkeligt Spørgsmaal. Uden for Folketirken er allerede borgerligt Ægtefælskab indført og stillet lige med det kirkelige. Det er altsaa fuldkommen rigtigt, at Fordringen gaar ud paa, at det Samme sker inden for Folketirken. Naar nu Fordringen gaar ud paa, at det borgerlige Ægtefælskab skal stilles lige med det kirkelige, saa er jeg enig med det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og andre ærede Talere deri, at jeg ikke kan ønske en saadan Ligestillelse. Jeg vilde langt foretrække, at der blev paabudt borgerligt Ægtefælskab, og kan det ikke paabødes, saa maa det hellere blive ved den nuværende Ordning. Fra Statens Side vilde et Paabud være den eneste rette Ordning. Naar det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagb) bemærkede om Rigsdagens Konfessionsløshed, at det kirkelige Standpunkt ikke var det Afgjørende ved Valgene, og man med stor Bekymring vilde se Rigsdagen befatte sig med Spørgsmaal af den Art, taler her er om, saa skal jeg sige, at for saa vidt dette er Lovgivningsspørgsmaal, hører det afgjort under Rigsdagen, og det